Nr 146. **Kraków, Niedziela 30 Marca 1913.** **Rok XXXII.**

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOSI:	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgrzech: a jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 h.
z dwurazową „ „	36 „	18 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
w Państwie Niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. pocz. Kasy Oszczęd. 857.484.

Redakcya: ul. Jagiellońska 18. Administracya: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572.—Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego, ulica Jagiellońska 8 i w Biurze Plohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ulica Karola Ludwika L. 21. — S. Sokołowski, ulica Jagiellońska 3. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: He[illegible]ann [illegible]dschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., D[illegible]nsteb & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougem[illegible] 4.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Zaostrzenie konfliktu z Czarnogórą.

(*Telegr. „Nowej Reformy“.*)

Wiedeń, 30 marca.

Odpowiedź Czarnogóry na onegdajszy krok mocarstw jeszcze nie nastąpiła. Król Mikołaj oświadczył, że da odpowiedź pisemną. Tymczasem wczoraj nadeszły z Londynu, Belgradu i Cetynii wiadomości, że **król Mikołaj zarządził dalsze bombardowanie Skutari.** co byłoby zarazem odpowiedzią na krok mocarstw. Gdyby wiadomość ta, która wczoraj pojawiła się z kilku stron, rzeczywiście się potwierdziła, nie ulega wątpliwości. że mocarstwa przedsięwezmą uchwalone na londyńskiej konferencyi ambasadorów środki wojenne przeciw Czarnogórze. **Pierwszym tego rodzaju krokiem będzie blokada wybrzeży Czarnogóry,** a nie jest wykluczonem, że w razie, gdyby się okazało, że król Mikołaj kazał wczoraj rozpocząć ponownie ostrzeliwanie Skutari, **dzisiaj nastąpi ostrzeliwanie Antivari. Okręty wojenne mocarstw znajdują się już pod Antivari.** Jest jednak pewnem, że **Rosya w takiej demonstracyi flotowej, skierowanej przeciw Czarnogórze, udziału nie weźmie.**

„W. All. Ztg“ donosi, że nieszczera dyplomatyczna gra Rosyi, która trwa w dalszym ciągu wywołuje wielkie niezadowolenie w stolicach europejskich. Widocznie kwestya „prestige“ Rosyi w państwach bałkańskich odgrywa tu wielką rolę. **Sazonow czyni wobec kół panslawistycznych różne wysiłki, aby się tylko utrzymać.**

Na onegdajszem posiedzeniu konferencyi ambasadorów w Londynie, ambasadorowie już się byli zgodzili na brzmienie noty, która miała być wysłana do Porty. Tymczasem tuż przed zakończeniem obrad, wywołano ambasadora rosyjskiego z konferencyi. Po powrocie oświadczył ambasador rosyjski, że **otrzymał właśnie nowe instrukcye z Petersburga i że nie może wziąć udziału w dalszych obradach. Nota** zatem już uchwalona, musi być zmieniona. Co się tyczy treści zamierzonych przez Rosyę zmian w tej nocie, są różne wersye. W każdym razie zamierzone wczoraj **wręczenie Porcie noty nie nastąpiło.**

W kołach dyplomatycznych panuje przekonanie, że **za Rosyą stoi Francya, która tylko wysuwa dyplomacyę rosyjską na pierwszy plan.** W Anglii panuje szczególniej wielkie niezadowolenie z tej taktyki dyplomatycznej rosyjskiej i francuskiej. **Grey oświadcza jednak, że obstaje przy zaproponowej przez siebie nocie i nie dopuści do żadnych zasadniczych zmian.**

Wczoraj przedsięwzięto kollektywny krok w Belgradzie. Pasicz również nie dał natychmiastowej odpowiedzi. Przypuszczają jednak, że Serbia, która otrzyma prawdopodobnie także Djakowę. da odpowiedź przychylną.

Londyn, 30 marca.

Na zapytanie „Daily Express“, wystosowane do króla Mikołaja, w sprawie jego zachowania się w kwestyi Skutari, nadeszła odpowiedź, że **król nigdy nie podda się decyzyi mocarstw, które chcą przeszkodzić Czarnogórze w zdobyciu Skutari.** Król Mikołaj oświadczył, że mocarstwa chcą przez utworzenie państwa albańskiego zdusić Czarnogórę i dlatego **król jest zdecydowany Skutari dalej ostrzeliwać.**

Prasa angielska objawia pewne zdenerwowanie z powodu tego zachowania się Czarnogóry, **podniecanej przez Rosyę.** Dzienniki angielskie sądzą, że gdyby Czarnogóra nie spełniła życzeń Austryi, wyłonią się znowu poważne komplikacye i nikt się nie zdziwi — powiada „Pall-Mall-Gazette“ — jeżeli Austrya już w najbliższych dniach zastosuje środki gwałtu. Byłoby to bowiem tylko wykonaniem woli Europy, zamanifestowanej w nocie mocarstw. Z wyjątkiem Rosyi, żadne mocarstwo europejskie nicby przeciw temu nie miało. — „Pall-Mall-Gazette“ dowiaduje się dalej ze strony autorytatywnej, że mocarstwa już się zgodziły co do dalszego postępowania na wypadek odmownej odpowiedzi Czarnogóry i **zarządzą blokadę wybrzeży czarnogórskich.**

Nota mocarstw.

Berlin, 30 marca.

„Local Anzeiger“ donosi z Cetynii: Kollektywna nota mocarstw zawierała następujące żądania: 1) Wzywa się rząd czarnogórski, aby odstąpił od oblężenia Skutari. 2) Wszystkie operacye wojskowe w dystryktach, które mocarstwa postanowiły wcielić do Albanii, mają być zastanowione. 3) Wycofać natychmiast z tych dystryktów wojska czarnogórskie.

Belgrad, 30 marca.

(Z urzędowego źródła). Zastępcy mocarstw wczoraj o godzinie 5 po południu pojedynczo wręczyli zapowiedzianą notę w sprawie północnej i północno-wschodniej granicy Albanii i co do wstrzymania oblężenia Skutari. Premier Pasicz przyjął notę do wiadomości i oświadczył, że udzieli odpowiedzi po porozumieniu się z sojusznikami państwa.

Odpowiedź króla czarnogórskiego.

Londyn, 30 marca.

Biuro Reutera donosi, że **król Mikołaj odpowiedział już mocarstwom zarządzając ponowne ostrzeliwanie Skutari.**

Belgrad, 30 marca.

Generał Essad pasza dotąd nie zezwolił na wyjazd ludności cywilnej ze Skutari, wobec czego król Mikołaj kazał rozpocząć ponownie ostrzeliwanie miasta.

Cetynia, 30 marca.

Wczoraj przez cały dzień słyszano huk dział z pod Skutari.

Nie było zamachu.

Cetynia, 30 marca.

Wobec rozpowszechnionych za granicą pogłosek stwierdzają urzędownie, że król czarnogórski ma się zupełnie dobrze.

Nowe komplikacye.

(*Telegr. „N. Reformy“.*)

Konstantynopol, 30 marca.

Z powodu nieznacznych różnic w instrukcyi udzielonej ambasadorom, przedstawienie warunków pokojowych Porcie wczoraj nie nastąpiło.

Konstantynopol, 30 marca.

Odroczenie kroku mocarstw w Porcie nastąpiło z tego powodu, ponieważ Rosya domagała się, aby w nocie, jaka ma być wystosowana do Porty, **zażądano od niej pewnych przywilejów dla Rosyi w sprawie Dardanelów w zamian za oświadczenie się Rosyi przeciw odszkowaniu wojennemu dla państw bałkańskich. Przy dalszych rokowaniach wyłonią się z tego powodu nowe komplikacye, albowiem Anglia jest przeciwna tego rodzaju przywilejom.**

Londyn, 30 marca.

Na wypadek zwycięstwa Bułgarów pod Czataldżą mocarstwa zgodziły się wysadzić wojska międzynarodowe w Konstantynopolu i Rodosto.

Konferencya bułgarsko-rumuńska.

Petersburg, 30 marca.

Konferencya bułgarsko-rumuńska zbierze się na pierwsze posiedzenie jutro po południu.

W sprawie odszkodowania wojennego.

Paryż, 30 marca.

„Journal de Debats“ zwalcza ponownie energicznie żądania państw związkowych o odszkodowanie wojenne i pisze: **Czy państwa bałkańskie są znowu zdania, że wierzyciele Turcyi znowu udzielą jej pożyczki, aby zapłaciła koszta pokoju państwom bałkańskim. Francya nigdy się na to nie zgodzi, a pieniądze, jakie da Turcyi, będą służyły wyłącznie do reorganizacyi i ekonomicznego rozwoju Turcyi.**

Po zdobyciu Adryanopola.

(*Telegr. „N. Reformy“.*)

Sofia, 30 marca.

(Ag. bułg.). Szukri pasza przybył wraz z siedmiu tureckimi generałami i oficerami swego sztabu generalnego wraz z towarzyszącymi im oficerami bułgarskimi specyalnym pociągiem.

Na dworcu powitał Szukriego paszę komendant dworca i komendant placu. Przyjęcie wziętych do niewoli oficerów było jak najserdeczniejsze. Komendanci wyrazili podziw dla odwagi i waleczności obrońców Adryanopola. Następnie odprowadzono Szukriego i towarzyszących mu oficerów do przydzielonych im kwater.

Paryż, 30 marca.

Z Sofii donoszą, że król Ferdynand gotów jest zezwolić Szukri paszy na wyjazd do Turcyi, jeżeli zobowiąże się nie walczyć przeciw Bułgaryi i jeżeli rząd turecki da mu pełnomocnictwo do wdrożenia rokowań pokojowych.

Belgrad, 30 marca.

Wartość zdobyczy, wziętej w Adryanopolu, oceniają na 150 milionów franków.

Sofia, 30 marca.

Wszyscy ministrowie wyjechali wczoraj do Adryanopola.

Belgrad, 30 marca.

(Z urzędowego źródła). Bułgarski minister wojny **Nikiforow** przysłał serbskiemu ministrowi wojny **Bożanowiczowi** z powodu wspólnego zwycięstwa pod Adryanopolem telegram gratulacyjny podnosząc dzielność armii serbskiej i wyrażając życzenie, aby krew przelana pod Adryanopolem zacieśniła przyjaźń obu państw.

Generał **Bożanowicz** w telegramie odpowiedział, że wspólne czyny bohaterskie znajdą trwałe miejsce w historyi a wspólnie przelana krew zacieśni węzły braterstwa i sojuszu.

Belgrad, 30 marca.

Biuro prasowe ogłasza ponownie oficyalne sprawozdanie, w którem twierdzi, że serbski dowódca pod Adryanopolem generał Stepanowicz pierwszy wkroczył do Adryanopola na czele wojsk serbskich. Jemu też Szukri pasza ofiarował kapitulacyę. Stepanowicz jednak czekał na wkroczenie wojsk bułgarskich z generałem Iwanowem na czele, wobec czego Szukri pasza ofiarował formalnie kapitulacyę Iwanowowi.

Serbowie mieli pod Adryanopolem 65.000 wojska. Zdobycz, wzięta w Adryanopolu, będzie rozdzielona między Serbów i Bułgarów, stosownie do udziału w walkach.

Odwołanie wojsk serbskich.

Belgrad, 30 marca.

(Z urzędowego źródła). Naczelna komenda bułgarska zawiadomiła komendanta II armii, generała **Stefanowicza**, że transport wojsk serbskich do Serbii rozpocznie się dzisiaj, ponieważ ich obecność, ze względu na ukończone zadanie nie nie jest już potrzebną.

Na linii Czataldży.

Sofia, 30 marca,

Armia bułgarska maszeruje ku jezioru Derkos.

„Mir“ o stosunku do Rosyi i Austryi.

Sofia, 30 marca.

(Ag. bułg.) Omawiając manifestacye w Petersburgu i sympatyczne artykuły prasy austryackiej, pisze „Mir“: My umiemy ocenić znaczenie tych oznak uznania, jakie nam okazano. Po zawarciu pokoju damy dowód obu wielkim grupom europejskich mocarstw, do których należą Rosya i Austro-Węgry, mające na Bałkanach największy interes, że nasza przyszła polityka i rozwój będzie skierowany do tworzenia stałego czynnika równowagi i ważnego ogniska pokoju.

Powołanie nowych rezerw.

(*Telegr. „Nowej Reformy“.*)

Wiedeń, 28 marca.

„Die Zeit“ donosi: Dotąd jak wiadomo, urlopowano rezerwistów z r. 1908 Obecnie w miarę polepszenia się sytuacyi politycznej, nastąpi urlopowanie rezerwistów zapasowych z 1909, 1910 i 1911 i rezerwistów z r. 1909, między którymi znajdować się będą także ci rezerwiści, którzy otrzymali już trwałe urlopy, ale na razie musieli dalej służyć. **W miejsce urlopowanych powołani będą rezerwiści z lat późniejszych.** ***Nowopowołani nie będą pełnili wyjątkowej służby wojskowej według paragrafu 43 ustawy wojskowej jak dotąd, tylko odbędą normalne ćwiczenia wojskowe.*** Niektórzy asenterowani w r. u. otrzymają na podstawie paragrafu 32 ustawy wojskowej pewne ulgi, jako utrzymujący rodziny lub jako rolnicy i nie będą przeniesieni do rezerwy zapasowej.

Komisya dla reformy wyborczej.

(*Telefonem.*)

Lwów, 30 marca.

W piątek o godz. 10 rano odbędzie się posiedzenie **komisyi dla reformy wyborczej.** Na porządku dziennym jest: reforma wyborcza, statut krajowy i dyskusya szczegółowa nad projektem reformy wyborczej. Referent komisyi hr. Stanisław **Badeni** wygotował już zupełnie projekt statutu krajowego, który wydrukowany wczoraj, rozesłano członkom komisyi. Projekt statutu według wniosków mniejszości, wypracował referent poprzedni, Starzyński. Referent Badeni wypracował ponadto zupełny projekt ordynacyi wyborczej na podstawie znanych zasad i złożył go w Wydziale krajowym do zaopiniowania.

Samorząd miejski w Królestwie.

(*Telegr. „N. Reformy“*).

Petersburg, 30 marca.

Onegdaj odbyło się ostatnie posiedzenie komisyi specyalnej Rady państwa w sprawie samorządu miejskiego w Królestwie Polskiem. Na posiedzeniu tem dokonano kodyfikacyi przyjętych artykułów ustawy samorządowej. Żadnych zmian nie wprowadzono w porównaniu z tem, co przyjęto na ostatnich posiedzeniach.

Pewną wątpliwość wywołała tylko sprawa liczby członków zarządów miejskich. Projekt, przyjęty na wiosnę, określał ich liczbę na 12; tymczasem ustawa z roku 1892, wprowadzana obecnie w Królestwie Polskiem, **określa liczbę członków zarządów miejskich na 4 w miastach gubernialnych a 6 w stolicach.**

Dzięki głosom Polaków postanowiono, że zarząd m. Warszawy składać się ma z 6 członków. Należy zaznaczyć, że zmniejszenie liczby członków zarządu ma na względzie interesy miasta, ponieważ urzędy te są płatne. W razie potrzeby rady miejskie mają prawo czynić starania u ministra spraw wewnętrznych o powiększenie liczby członków zarządu miejskiego, na co zwykle minister zezwala.

Ze źródła dobrze poinformowanego dowiaduję się, że projekt samorządu miejskiego w Królestwie Polskiem w przybliżeniu za dni 10 wniesiony będzie na posiedzenie plenarne Rady państwa.

W sprawie szkół polskich.

Petersburg, 30 marca.

Duma odesłała do komisyi interpelacyę Koła polskiego pod adresem prezesa rady ministrów i ministra oświaty z powodu nielegalnych działań władzy szkolnej w Królestwie Polskiem w stosunku do prywatnych szkół polskich. Duma zobowiązała komisyę do przedstawienia referatu w tej sprawie w ciągu miesiąca.

Telegramy

z dnia 30 marca.

Sofia. Książę Borys z ministrem Luckanowem i wiceprezydentem sobrania wyjeżdżają do Aten na pogrzeb króla.

Sprawozdanie komisyi finansowej.

Wiedeń. Pojawiło się sprawozdanie komisyi **finansowej** w sprawie podatku wódczanego, wraz z ustawą o przekazywaniu na rzecz krajów, oraz nowelą do podatku osobisto-dochodowego, podatkiem od szampana i totalizatora. Do sprawozdania dodano obszerne sprawozdanie referenta mniejszości p. **Diamanda** o podatku wódczanym i posła **Rennera** o podatku osobisto-dochodowym.

Podróże cesarza Wilhelma.

Berlin. Cesarz Wilhelm uda się w przyszłym miesiącu w dłuższą podróż morską, w której, oprócz kanclerza, towarzyszyć mu będzie kilka osobistości, w tem kilka osób zaproszonych z Anglii.

Ulga w sytuacyi finansowej.

Berlin. Na centralnym wydziale niemieckiego Banku państwowego oświadczył prezes Havenstein, że daje się zauważyć pewna ulga w sytuacyi finansowej.

Z Izby francuskiej.

Paryż. Izba przyjęła projekt ustawy o amnestyi.

Paryż. Izba deput. odrzuciła 336 przeciw 219 głosom poprawkę za włączeniem dezerterów do amnestyi. Projekt zwalczał minister wojny. Natomiast przyjęto mimo sprzeciwu ministra projekt amnestyi tych, którzy się do poboru nie stawili.

Eksplozya na pancerniku.

Wenecya. Na pancerniku „Quarto“ wydarzyła się eksplozya kotła. Dwóch palaczy i jeden oficer ranni.

Oszustwa przy poborze rekrutów.

Kijów. Aresztowano 30 osób, wśród nich kilku urzędników pod zarzutem oszustw przy *poborze rekrutów.*

500 ofiar powodzi.

Nowy Jork. Woda w Ohio i Indiana stale opada. Dotąd wydobyto 500 trupów.

Krajowy Związek turystyczny.

Kraków, 30 marca.

W sali posiedzeń krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej odbyło się wczoraj wieczorem walne zgromadzenie członków krajowego Związku turystycznego pod przewodnictwem prezesa Jana Kantego Federowicza. — Udział członków był liczny; nadto przybyli na obrady delegat ministerstwa kolejowego, radca sekcyjny dr Henoch, delegat ministerstwa robót publicznych sekretarz dr Liszniewski, delegat ministerstwa skarbu starszy radca Pec, delegat namiestnictwa sekretarz dr Podwiński, dyrekcyi kolejowej w Krakowie starszy inspektor dr Starzewski, dyrekcyi kolejowej w Stanisławowie inspektor Sokołowski, Wydziału krajowego marszałek dr Skrzyński, Izby handlowej we Lwowie r. m. Gubrynowicz, Związku zdrojowisk i uzdrowisk polskich dr Kordys ze Lwowa, wreszcie delegaci Towarzystwa turystycznego „Beskid“ w Cieszynie prof. Franciszek Popiołek i redaktor Zabawski z Cieszyna, oraz reprezentanci Towarzystwa Słowiańskiego prof. Karbowiak i dr Koneczny. Krakowską Radę miejską reprezentował prof. dr Ponikło.

Zebranie zagaił dłuższem przemówieniem prezes Jan Kanty Federowicz. Mowca podniósł, iż rok ubiegły był dla Towarzystwa okresem wytężonej, lecz skutecznej pracy. Wydział Towarzystwa poświęcał baczną uwagę czynności reklamowej i publikował wydawnictwa przewodnikowe. Biuro Związku wysłało blisko 20.000 egzemplarzy przewodników polskich, niemieckich, francuskich i angielskich po Krakowie, Lwowie i Zakopanem. W bieżącym roku wyda Związek obszerny przewodnik po Krakowie w języku niemieckim, oraz album z widokami dawnych zamków i warowni polskich. Przewodnik po Galicyi, opracowany w języku niemieckim w formie Baedeckera i przygotowany wspólnemi siłami towarzystw turystycznych, ma się pojawić jeszcze w obecnym sezonie.

Tegoroczna premia dla członków Związku, zbiorowa publikacya p. t. „Galizien, seine kulturelle und wirtschaftliche Entwickelung“, przy opracowaniu której wziął wydział Towarzystwa czynny udział, zawdzięcza swe powstanie inicyatywie radcy Twardowskiego z Wiednia i przyczyni się znakomicie do sprostowania pojęć zagranicy o naszym kraju.

Akcyę reklamową prowadził także Związek przez zdjęcia kinematograficzne, współdziałając przy udatnym programie zdjęć galicyjskich przez firmę Pathé, oraz w formie odczytów, wygłaszanych w Paryżu przez red. Steinherza, prezesa syndykatu prasy zagranicznej. Na sezon obecny przygotowuje Związek świeży materyał reklamowy w postaci ulotnych broszur ilustrowanych i projekcyi świetlnych, połączonych z odczytami

Wydział Związku organizował wycieczki w kraju i udzielał pomocy przy rozmieszczaniu i oprowadzaniu członków zjazdów, kongresów i wycieczek z Królestwa i Poznańskiego Bardzo wydatne usługi oddaje Związkowi delegacya wiedeńska, zostająca pod kierunkiem p. Józefa Koperskiego.

Baczną też uwagę poświęcał wydział Związku sprawie udogodnień kolejowych, a delegatom krakowskiej Izby handlowej do Rady kolejowej przedstawił szereg postulatów w tym kierunku, n. p. sprawę osobnego wozu sypialnego dla Krakowa w kierunku Wiednia, zwiększenia chyżości jazdy do Zakopanego itd.

Związek rozwija się normalnie: w roku 1912 przybyło mu 130 nowych członków.

W końcu swej przemowy podziękował p. Federowicz tym wszystkim władzom, instytucyom i miastom, które użyczyły pomocy materyalnej Związkowi, wreszcie wyraził podziękowanie prasie polskiej, która z całem zrozumieniem doniosłości sprawy udziela Związkowi gościny na swych łamach i popiera jego pracę w każdym kierunku.

Kończąc swoje przemówienie poświęcił p. Federowicz kilka serdecznych słów pamięci zmarłym członkom Związku, mianowicie bł. p. M. Dattnerowi, ś. p. drowi Bronisławowi Gańkiewiczowi i ś. p. St. Ropskiemu.

Wiceprezes Związku p. dr **Schneider** odczytał nadesłane z powodu walnego zebrania pisma, a p. dr **Beres** uzupełnił drukowane sprawozdanie szeregiem uwag, odnoszących się do działalności Związku na polu reklamy i organizacyi.

W dyskusyi nad sprawozdaniem po przemówieniu posła **Hallera**, który krytykował połączenia kolejowe między Zakopanem a Krynicą, zabrał głos p. dr **Kordys** ze Lwowa i w dłuższym wywodzie uczynił ustępującemu wydziałowi cały szereg zarzutów.

Prof. **Karbowiak** uzasadniał wniosek imieniem Tow. Słowiańskiego, oraz imieniem Związku o urządzenie wystawy słowiańskiej w Krakowie w latach 1914 lub 1915, celem bliższego zaznajomienia się z pobratymczymi narodami słowiańskimi. Wniosek przyjęto i odesłano wydziałowi do załatwienia. Dalsi mowcy pp. dr **Ponikło**, poseł **Haller**, inżynier **Żeleński** i poseł dr. **Wróbel** polemizowali z wywodami p. dra Kordysa. Poseł dr **Wróbel** zaznaczył, że pewna część prasy lwowskiej prowadzi od dłuższego czasu zjadliwą kampanię przeciw Związkowi i pragnie jego znaczenie podkopać, oraz zastrzegł się przeciwko podjudzaniu Galicyi wschodniej przeciw zachodniej. Zamiast separować się, należy dążyć do wspólnej pracy *turystów z całej Galicyi. Poseł dr Wróbel zakończył przemówienie słowami uznania dla prof. dra Ponikły, co zebrani przyjęli hucznymi oklaskami.*

Dyr. **Górski** w dłuższem przemówieniu podniósł zasługi Związku, położone około reklamowania i zaznajamiania naszego kraju za granicą, oraz około przyjazdu obcych do Krakowa.

Prof. **Popiołek** (Cieszyn) podniósł, iż w publikacyach o Galicyi należy unikać germanizowania nazw polskich.

Dr **Frączkiewicz** (Kraków) wystąpił przeciwko zorganizowanej kampanii przeciw Związkowi, oraz przeciw niestwierdzonym i krzywdzącym zarzutom, szerzonym stale przez część prasy lwowskiej.

Dr **Kordys** w odpowiedzi zaznaczył, że celem jego krytyki było wywołanie większego zainteresowania się Galicyą wschodnią, gdzie ruch turystyczny rozwija się coraz silniej, oraz przyrzekł imieniem lwowskich turystów współdziałanie w Związku na podstawie równych praw i obowiązków.

Prof. dr **Szajnocha** podniósł potrzebę polskiej reklamy na galicyjskich dworcach, zalepionych dotychczas afiszami obcymi oraz potrzebę hoteli w miejscowościach, przez turystów bardziej zwiedzanych.

Radca sekcyjny dr **Henoch** udzielił zebranym szeregu wyjaśnień, odnośnie do różnych żądań kolejowych, stawianych przez Związek.

Przemawiali jeszcze pp. dr **Gargas**, dr **Moskwa** i dr **Beres**, poczem na wniosek p. **Żeleńskiego** przyjęto do wiadomości sprawozdanie wydziału i wyrażono mu podziękowanie.

W dalszym ciągu przyjęto preliminarz budżetu na rok 1913, przedstawiony przez p. Gubrynowicza ze Lwowa, poczem wybrano do komisyi kontrolującej pp. dra K. Krzetuskiego, Leona Schillera i Jul. Nachtlichta.

Przy wnioskach i interpelacyach uchwalono wniosek p. Fischera o utworzenie turystycznej sekcyi samochodowej w łonie Związku, wniosek prof. Popiołka o popieranie ruchu turystycznego na Śląsku, posła Wróbla w sprawie powiększenia stacyi w Trzebini, — wreszcie wniosek również p. dra Wróbla, stwierdzający, że siedzibą Związku może być tylko Kraków.

Po uchwaleniu wniosku prof. dra Pareńskiego, domagający się odpowiedniego dla wygody turystów uposażenia dworców kolejowych w okolicy Krakowa i przemówieniu r. m. Mendelsburga zamknął przewodniczący obrady.

Kronika.

Kraków, niedziela 30 marca.

Kalendarzyk kościelny: Kwir. i Jana.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 5 min. 24; zachód o godz. 6 m. 06, długość dnia godzin 12 min. 42.

Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Pochmurnie, chwilami opady, łagodnie, południowo mierne wiatry.

Teatr miejski imieni a Słowackiego:

po południu: „Dożywocie"; wieczór: „Kobieta i pajac".

Odczyty:

„O zasadniczych pierwiastkach muzyki nowoczesnej" — dr Józef Reiss w sali prób Tow. muzycznego (plac Szczepański l. 1) o godzinie 11 przed południem.

„Podróże Gulliwera w kraju olbrzymów (dla dzieci) w sali przy ulicy Zwierzynieckiej l. 14 o godzinie 3 po południu.

Wieczorek literacki, poświęcony Ulejskiemu (referat wygłosi dr Adam Krzptowski) w sali przy ulicy Zwierzynieckiej l. 14 o godzinie 7 wieczór.

Koncert żydowskiej pieśni ludowej w sali Starego teatru o godzinie pół do 8 wieczorem.

Walne zgromadzenia:

Krakowskiego oddziału Tow. wzajemnych ubezp. urzędników prywatnych w sali Tow. zaliczkowego (ul. Straszewskiego l. 28) o godz. 10 rano.

Członków krakowskiej biblioteki kolejowej w gmachu dyrekcyi kolei państwowych, sala 114, o godzinie 11 przed południem.

Tow. wzaj. pom. cy służby miejskiej w lokalu Towarzystwa o godz. 12 w południe.

Stowarzyszenia „Samopomoc" podróżujących kupców w Krakowie w lokalu stowarzyszenia, ul. Dietla l. 31.

Święcone:

w Kole mieszczańskiem (ul. Jagiellońska 9) o godz. 11 przed południem.

w Klubie rękodzielniczo-mieszczańskim (ul. św. Krzyża 7) o godz. 11 przed południem.

w „Sokole" o godzinie 7 wieczór.

Kinoteatr Towarzystwa Szkoły ludowej (ul. Podwale 6) przedstawienia w dnie powszednie od godz. 4 po południu do 10·30 wieczorem. W niedziele i święta od godz. 3 do 11 wieczorem.

Wystawa obrazów i rzeźb w Towarzystwie Przyjaciół sztuk pięknych (plac Szczepański).

Salon Związku artystów ul. Bracka l. 6, dom „pod Meduzą" otwarty od godziny 10 do 1 w południe.

Teatr miejski we Lwowie: po południu „Taniec czynowników"; wieczór: „Kuglarz". „Flet zaczarowany", „Wesele w Ojcowie".

Teatr miejski wznowił na wczorajszem przedstawieniu wesołą komedyę Szekspira, p. t. „Wiele hałasu o nic"; rolę Beatryczy odegrała p. Mrozowska. Obszerniejsze sprawozdanie z przedstawienia zamieścimy w jutrzejszym numerze.

Dzierżawa teatru krakowskiego. Wczoraj po południu odbyło się posiedzenie komisyi teatralnej w sprawie wydzierżawienia teatru krakowskiego. Sprawy ostatecznie jeszcze nie rozstrzygnięto. Nastąpi to w dniach najbliższych.

Muzyka kościelna. W kościele św. Anny dziś w czasie sumy śpiewać będzie p. Wiktor Pietroń, „Benedictus" prof. Engela w Paryżu, „Meditatio" Stradelli. Chór akademicki wykona Händla „Alleluja", oraz Wagnera wyjątek z oratoryum „Uczta Apostołów".

Konkurs. Magistrat krakowski ogłasza konkurs na zapomogi dla podupadłych rzemieślników krakowskich z zapisu ś. p. ks. Jana Schindlera. O zapomogi te w wysokości od 200 do 400 K ubiegać się mogą rzemieślnicy, wykonujący stale swój przemysł w mieście Krakowie. Każdy współubiegający się ma w podaniu wykazać: 1) że od dłuższego czasu, a przynajmniej od roku rzemiosło w Krakowie prowadzi; 2) że odznacza się moralnością i nienagannem życiem; 3) że zapomogi potrzebuje na rozszerzenie pracowni (warsztatu) lub na polepszenie stosunków materyalnych, spowodowanych niepowodzeniem. — Do podania należy dołączyć: a) metrykę urodzin; b) dowód przynależności do gminy m. Krakowa; c) świadectwo moralności; d) świadectwo ubóstwa i kartę przemysłową, wydaną przynajmniej przed rokiem przez magistrat krakowski. Podanie wystosowane do magistratu stoł. król. m. Krakowa należy złożyć najpóźniej do dnia 14 kwietnia b. r. na ręce starszego Stowarzyszenia, którego współubiegający się o zapomogę jest członkiem.

Zapomogi, na które w bieżącym roku przypada suma 1723 K, rozdzieli prezydent miasta.

Z Tow. ogrodniczego w Krakowie. Posiedzenie miesięczne Twa odbędzie się w sali chemii uniw. Jagiell. w środę dnia 9 kwietnia o godz. 6 wiecz. Na porządku dziennym wykład p. instruk. Klusa: „O rozmnażaniu piwonii". Po posiedzeniu zwyczajnem, odbędzie się walne zgromadzenie Tow. ogrodniczego.

Przed posiedzeniem zwyczajnem o godz. 5 w tejże samej sali chem. odbędzie się posiedzenie sekcyi pszczelniczej Twa, na którem wygłosi pogadankę Brat Bach, Cystors, na temat: „Rentowność pszczelnictwa".

Ze Stow. nauczycielek. 40-te zwyczajne walne zgromadzenie członków Stowarzyszenia nauczycielek odbędzie się d. 6 kwietnia o godz. 4 popoł. w lokalu biblioteki Stowarzyszenia ul. Karmelicka, l. 32, I p. W razie niedostatecznej według statutu liczby członków, następne walne zgromadzenie odbędzie się tego samego dnia o g. 4 i pół bez względu na liczbę zebranych.

Koncert żydowskiej pieśni ludowej, mający się odbyć dziś wieczorem o godz. 8 w sali Starego Teatru wzbudza wielkie zainteresowanie, a to tem większe, że podobne koncerta w stolicach europejskich zyskały sobie należne uznanie. Program koncertu stanowić będą oryginalne i jedyne w swem rodzaju, a u nas powszechnie obce ludowe pieśni żydowskie wykonane siłami artystycznemi. Spodziewać się należy, że publiczność naszego miasta koncertem tym się zainteresuje. Czysty dochód z koncertu przeznaczono na kulturalne cele żydowskie.

W Klubie pocztowym odbędzie się w sobotę dn. 5 kwietnia wieczorek taneczny. Ceny zwyczajne. Zaproszenia wydaje sekretaryat w lokalu Klubu (ul. Lubicz l. 5) od godz. 8—9 wieczorem.

W Czytelni towarzyskiej (ul. św. Marka l. 18) wygłosi dziś o godz. 8 wieczorem p. dr Józef Reinhold odczyt p. t. „Z dziedziny psychologii kryminalnej".

Z „Gwiazdy". Walne zgromadzenie członków Stow. „Gwiazda" odbędzie się dzisiaj o godz. 3 po południu w lokalu przy ul. św. Jana l. 2, II p.

Krakowski klub cyklistów i motorzystów urządza w niedzielę, 6 kwietnia, uroczyste otwarcie sezonu kolarskiego z następującym porządkiem: O godz. pół do 12 w południe zbiórka przy ulicy św. Anny obok Biblioteki Jagiellońskiej, gdzie o godz. 12 odbędzie się wspólna fotografia na dziedzińcu Biblioteki. O godz. pół do 2 po południu odbędzie się obiad przy ulicy Lorentańskiej l. 6, skąd o godzinie 4 po południu odbędzie się inauguracyjna wycieczka do Wieliczki. O godz. pół do 9 wieczorem odbędzie się zebranie towarzyskie dla członków, ich rodzin i zaproszonych gości w sali hotelu „pod Różą".

Wydział uprasza wszystkich członków o jak najliczniejsze przybycie i o ile możności w mundurkach kolarskich i czapkach klubowych. — W razie stałej niepogody otwarcie sezonu odbędzie się w następną niedzielę.

Mający chęć wpisać się do klubu mogą zgłosić się do następujących firm: K. Jarosza, Rynek 41 A—B, Wł. Dowgiałły, ulica Floryańska 19 i E. Kluski, ulica Grodzka 63. Wpisowe wynosi 1·50 K, wkładka kwartalnie 2 K.

Z sali sądowej. W sprawie kolejarzy trybunał wydał wczoraj wieczorem wyrok, skazujący Narowskiego na 6 miesięcy więzienia z jednym postem co tydzień, Ganobisa na 4 tygodnie więzienia, Niewiadomskiego na 14 dni aresztu, Annę Włodarzową na 3 miesiące więzienia, Aleksandrę Fialową na 3 tygodnie aresztu; Edward Ippoldt został uwolniony. Zasądzeni zastrzegli sobie trzy dni do namysłu, celem wniesienia zażalenia nieważności.

Instytut rysunkowy, znane szerokim już kołom interesowanych centrum nauki rysunku, otrzymał w trzecim roku istnienia subwencyę ministerstwa oświaty i uzyskał przez to znaczne zaopatrzenie w urządzenia i środki naukowe. Stałe ćwiczenia i kursa rozpoczynają się po feryach świątecznych w poniedziałek 31 b. m. o godzinie 3·30 w sali rysunkowej szkoły przy ulicy Szlak (róg Łobzowskiej).

Rozpisanie wyboru. Namiestnictwo rozpisało nowe wybory do Rady powiatowej w Tarnobrzegu z gmin wiejskich na 7 maja, z miast na 14 maja, z wielkiej własności na 16 maja.

W sprawie Łopuszyńskiego. Ze Lwowa telefonują nam: Aresztowany pod zarzutem przekupstwa starszy komisarz namiestnictwa, Jan Łopuszyński, został wczoraj wypuszczony na wolną stopę; śledztwo toczy się w dalszym ciągu.

Sprawa drużyn podhalańskich. Dnia 27 b. m odbyło się w Nowym Targu posiedzenie prezydyum komitetu wykonawczego II zjazdu Podhalan. Po wyczerpującej dyskusyi uchwalono założyć Związek drużyn podhalańskich z siedzibą w Nowym Targu. Prace przygotowawcze, do których postanowiono zaprosić szereg ludzi z Podhala, już podjęto.

Wściekłe owce. Niezwykła wiadomość doszła nas ze Starego Bystrego. Oto dnia 1 marca pokąsał tam wściekły pies owcę gospodarza Jakóba Leji. Owca ta wściekła się, a przez styczność z innemi owcami uległo wściekliźnie jeszcze pięć sztuk. Wścieklizna ta u owiec objawia się ogromnem podrażnieniem, skubaniem wełny i t. d. Trzydzieści owiec, podejrzanych o wściekliznę, pozostaje pod obserwacyą. Psa wściekłego i 5 wściekłych owiec zabito.

Zniesienie zapałek w kawiarniach. Z Wiednia donoszą: Korporacya kawiarzy uchwaliła na wypadek zaprowadzenia podatku zapałkowego znieść zapałki w kawiarniach.

Samobójstwo lotnika. Pisma warszawskie donoszą: W piątek o godz. 9·30 zrana na polu Mokotowskiem dokonywał wzlotów na aeroplanie uczeń szkoły lotniczej wojskowej, porucznik Aleksander Perłowski. Po wzniesieniu się na znaczną wysokość i po zatoczeniu koła, aparat nagle zaczął spadać z niezwykłą szybkością i dosięgnąwszy ziemi, rozbił się na drobne kawałki. Ciało nieszczęśliwego lotnika przedstawiało jedną bezkształtną masę. Początkowo przypuszczano, że katastrofa spowodowana została zepsuciem się motoru, lecz gdy wydelegowany starszy oficer udał się do mieszkania porucznika Perłowskiego w celu zabezpieczenia jego rzeczy, znalazł na stole kartkę, w której Perłowski zawiadamia, że „dziś sobie odbierze życie". Denat pochodził z Żytomierza.

Testament Chrzanowskiego. Z Warszawy donoszą: Zmarły przed kilku dniami Bronisław Chrzanowski, ojciec zamordowanego w tajemniczy sposób Stasia Chrzanowskiego a teść Bohdana hr. Ronikiera, zapisał jedną trzecią część majątku, czyli około pół miliona rubli na uczczenie pamięci zamordowanego syna Stanisława, t. j. na budowę pomnika, kaplicy i t. d., resztę zaś majątku, czyli około miliona rubli dziedziczą spadkobiercy zmarłego bez jakiegokolwiek wyłączenia lub zastrzeżeń.

Paderewski w Warszawie. Pisma warszawskie poświęcają entuzyastyczne sprawozdania koncertowi Paderewskiego w sali Filharmonii warszawskiej. Między innemi czytamy w „Kuryerze Warszawskim":

Po odegraniu przez Paderewskiego koncertu F-moll Chopina publiczność oraz liczne towarzystwa społeczne i muzyczne zgotowały mistrzowi gorącą nad wszelki wyraz owacyę. Na estradę zaczęły padać kwiaty, a delegacye licznych instytucyj u stóp mistrza zaczęły składać wieńce laurowe. Tworzył się ogród żywy z tych stosów wawrzynu.

Prawdziwy pochód tryumfalny. Rozpoczynały go delegacye: zarząd Filharmonii, wręczając mistrzowi wspaniały wieniec, a jednocześnie zarząd „Lutni", niosąc mu laur i cenny upominek. — Dalej szły delegacye: warszawskiego Towarzystwa muzycznego, orkiestry operowej, Instytutu muzycznego, zarządu sekcyi muzyki zbiorowej, warszawskiej orkiestry filharmonicznej, szkół: p. Płoszko Iwanowskiej, M. Sobolewskiej i t. d. Nadto osoby prywatne złożyły wieńce mistrzowi, mianowicie pp. Antoni Żwan, Józefostwo Kerntopfowie, Tadeuszostwo Jentysowie i t. d.

Mistrz dziękował i odwzajemniał się po królewsku, grając nad program kilkanaście utworów.

W ogólnym hołdzie, złożonym wczoraj Ignacemu Paderewskiemu na koncercie w Filharmonii, „Lutnia" warszawska miała możność doręczenia mistrzowi, oprócz wieńca i szarotki, jako godła „Lutni" — dyplom na członka honorowego, przyznany na zebraniu ogólnem 5 lutego 1912 r., jako w roku jubileuszowym „Lutni". Tekst dyplomu brzmi następująco:

„Uchwałą zgromadzenia walnego „Lutni" warszawskiej z dnia 5 lutego w jej roku jubileuszowym 1912 nadano godność członka honorowego „Lutni" Ignacemu Paderewskiemu

za serce bratnie,

za pieśń polską.

— — — „Taka pieśń — to siła, dzielność,

Taka pieśń — to nieśmiertelność".

Zawieje śnieżne. Z Odessy donoszą: Wczoraj szalała tu burza śnieżna.

Odznaczenia. „Wiener Ztg" ogłasza: Cesarz nadał inspektorowi szkolnemu w Bielsku Józefowi Wiśniowskiemu krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa.

Mianowania. „Gazeta Lwowska" ogłasza: Namiestnik zamianował komendanta posterunku żandarmeryi i tyt. wachmistrza Tomasza Fedorowicza kancelistą w etacie dyrekcyi policyi w Krakowie.

Odpowiedzialny redaktor:
Konstanty Srokowski.
Wydawca:
Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 29 marca.

NOWY HOTEL NARODOWY, własność dra Adamskiego, ul. Poselska, 22. (Gruntownie odrestaurowany. Parkiety, światło elektryczne, restauracya, łazienki i stajnia w miejscu. Pokoje o 1 łóżku od 1.80 do 3.50 K, z dwoma od 3.50 do 7 K.) Adam Karczowski z Lublina, Stanisław Bilczewski z żoną z Kęt, Władysław Dakowski, Adam Kilanowicz ze Lwowa, Wiktor Bielewicz z Nowego Sącza, Bolesław Bachner z Krakowa, Jan Świerczek z Sanoka, Leopold Zych z Wołowic, Jan Józek z Reszzowa, Emil Kubala z Myślenic, Franciszek Sreindel z Nowego Sącza, Antoni Kilanowicz z żoną z Kalisza, Anastazy Wroniec z Grymałowa, Stefan Kaczmarski z rodziną z Łodzi, Gabryela Łastowiecka z Gniewania, Władysław Jamroziński z Będzina, Jan Wyczałkowski z Warszawy, Adela Zarembowicz ze Skalbmierza, Maksymilian Kraus z Morawskiej Ostrawy.

HOTEL BELVEDERE, ulica Basztowa, l. 27, w pobliżu dworca kolej. (Pokoje od 2 koron. Łazienki, restauracya i kawiarnia na miejscu): Rajmund Bolh z Persony, Michał Kaczyński z Czerniowiec, Ryszard Korda z Rzeszowa, inż. Piotr Abłamowicz z Borysławia, Marya Jordan z Szorzyn, Jan Popowicz z Wiednia, Tadeusz Czajkowski z Sanoka, Oskar Humieniecki z Cieszyna. Stefan Borkowski z Agram, dr Stanisław Korczyński ze Lwowa, Marya Porębska z Przemyśla, Leopold Hoffman z Białej, Michał Wilczyński z Sanoka, dr Ernest Szulz z Morawskiej Ostrawy, Henryk Kordonowicz z Czarnej, dr Artur Kwiatkowski, inż. Władysław Fedorsli ze Lwowa, Filip Masłowski z Tarnopola, Józefa Hubert z Tarnowa, inż. Mieczysław Garczyński z Jaworzna, Wincenty Sokołowski z Warszawy, dr Sebastyan Harasymowicz z Berlina.

Za duszę ś. p.

Lucyana Zgody Baranowskiego

odprawiona zostanie żałobna Msza św. w kościele OO. Kapucynów dnia 1 kwietnia o godz. 9 rano.

Rodzinę oraz znajomych pamięci zmarłego zaprasza

2847 **Wdowa.**

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 29 marca. Kursa giełdy wiedeńskiej:

Losy: a) procentowe: Austryac. zakładu kredytowego obl. prc. z r. 1880 3-proc. 283·—, Austryackiego zakładu kredyt. z obl. prc. z r. 1889 3-prc. 253·50, Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-prc. 278·50, Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-prc. 238·85, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5 proc. 115·—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 4 złr. 27·10, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 482·—, Clary złr. 40 m. k. 195·—, Pożyczka m. Lublany 20 złr. 65·50, Czerwonego krzyża austryack. tow. 10 złr. 82·80. Czerwonego krzyża węg. Tow. 5 złr. 32·25, Losy fund arcyksięcia Rudolfa 10 złr. 82·—, Tureckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 230·20, Tureckie oblig. prem. kolei pro. 231·20, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 480·—.

Wiedeń, 29 marca. Cukier 22·95—23·05; 23·00—23·10 stały. Spirytus i nafta niezmienione.

Berlin, 29 marca. Austryackie banknoty 84·55. Spirytus —·—.

Paryż, 29 marca. Renta 3-prc. 87·75. Mąka 39·75.

Frankfurt, 29 marca. Austryack. kred. 2?5·75. Koleje państwowe 152·50. Disconto 182·50. Laura —·—.

Berlin, 29 marca. (Zamknięcie giełdy). Nowy Jork 418·75, Warszawa krótkie —·—, Wiedeń krótki 845·?5, Austryackie noty 84·5?, Rosyjskie noty 21·85, Amerykańskie noty 418·25, 3% pruskie konsole 76·20, włoskie —·—, 4½ prc. polskie listy zastawne 89·90, Niemiecki bank państwowy 133·90, Austryackie akcye kredytowe 20?·25, Berlińskie Towarzystwo handlowe 170·25, Diskonto Komandit 182·37, Austryackie koleje państw. 15?·7?, Lombardy 24·37, Kanada Pacific 236·87, Losy tureckie 158·?, Hohenlohe 17?·50, Phönix 259·37, Gleihenkirchner 191·50, Hamburg-Ameryka Packetfahrt 158·—, Hausa 325·50, Północny Lloyd 117·—.